

فرهنگی را در ساختار خودش بر عهده دارد، سعی می‌کند موضوعات فرهنگی را آموزش بدهد. یکی از این موارد آموزش‌های زیرساختی است. به بچه‌ها یاد بدهیم که شما چطور می‌توانید در خصوص مسائل مختلف بیندیشید و راجع به افکارشان با هم صحبت کنید، بدون این‌که ترس داشته باشید یا نگران باشید که مورد تمسخر واقع شوید، یا ترسید از این‌که حرف‌تان مورد قبول واقع نشود. فارغ از این‌که کسی حرف شما را قبول دارد یا خیر؟ مسخره می‌کند یا نمی‌کند؟ دوست‌تان دارد یا خیر؟ به بچه‌ها می‌آموزیم؛ شما یاد بگیرید حرف‌تان را در فضایی سالم، به زبان بیاورید و البته باید قدرت پذیرش نقد را هم داشته باشید. اگر کسی با شما مخالفت کرد، نباید ناراحت باشید. شما باید فکر کنید که چرا با من مخالفت کرده. آیا مخالفتش درست بوده یا غلط؟ سعی ما بر این است که این نوع طرز تفکر را به بچه‌ها آموزش بدهیم. در واقع جذابیت کار این است که بچه‌ها خودشان در این برنامه حضور دارند، خودشان در قصه‌ها نقش بازی می‌کنند، حرف می‌زنند و خودشان برنامه را اجرا می‌کنند و پیش می‌برند. ضمناً بچه‌ها در اتاق فکر با کارشناس که او را عمه فائزه صدا می‌زنند، گفت‌وگو می‌کنند و این مهم‌ترین عامل جذابیت این برنامه است.

یوسفی‌پور که سابقه ۲۵ سال فعالیت در رادیو دارد، می‌گوید: بخش قصه داریم که خود من نقش مامان قصه‌گو را ایفا می‌کنم و برای بچه‌ها قصه می‌گویم و شخصیت‌های قصه را بچه‌ها بازی می‌کنند. قصه را خودم می‌نویسم، البته بر اساس موضوعی که در هر قسمت برنامه می‌خواهیم در موردش صحبت بکنیم. مثلاً برنامه‌ای که امروز ضبط کردیم در خصوص تنبلی فکری و پشتکار فکری بود. من می‌آیم قصه و ماجرابی را در این خصوص می‌نویسم و به بچه‌ها نقش‌های مختلف می‌دهم و بچه‌ها آن نقش‌ها را بازی می‌کنند و بعد در خلال بازی این نقش، چیزهایی را یاد می‌گیرند. بعد از این قصه آیتم اتاق فکر را داریم. در اتاق فکر خانمی که دکترای فلسفه دارند و مهم‌ترین تخصص‌شان کار با بچه‌ها در حوزه تفکر نقاد است، یعنی تسهیلگر تفکر نقاد است، با بچه‌ها وارد گفت‌وگو می‌شوند. بچه‌ها راحت در مورد افکارشان صحبت می‌کنند؛ آنچه فکر می‌کنند و به زبان می‌آورند و با هم گفت‌وگو می‌کنند و این مهم‌ترین بخشی است که بچه‌ها را در معرض آموزش قرار می‌دهد.

یوسفی‌پور بیان می‌کند: کار با کودک، کار سختی است. تقریباً تمام کارهای این برنامه را خودم انجام می‌دهم، بچه‌ها را هدایت می‌کنم تا سر جای‌شان بنشینند، زیاد شلوغ نکنند و نقش‌شان را به درستی انجام بدهند. بعد از آن باید برنامه را ضبط و سپس ادیت و میکس کنم و در نهایت موسیقی بگذارم. اینها همه بر عهده خودم است و زمان زیادی می‌برد ولی چون کار با ارزشی است و نتیجه و ماحصلش قشنگ است، خودم هم دوستش دارم و سختی‌اش را به جان خریدم.

یوسفی‌پور ادامه می‌دهد: حدود شش سال است که کار قصه‌گویی را انجام می‌دهم، در زمینه قصه‌گویی آموزش دیده‌ام و قصه‌گویی را به بچه‌ها و بزرگسالان براساس اصول رادیویی آموزش می‌دهم.

### سومین تجربه کار کودک در رادیو

یوسفی‌پور، تهیه‌کننده بیا حرف بزیم ادامه می‌دهد: این سومین تجربه من برای قشر کودک در رادیوست اما چند سالی است که خارج از رادیو برای کودکان، دوره‌های آموزش قصه‌گویی و گویندگی رادیو دارم و برای بزرگسالان هم دوره آموزش قصه‌گویی برگزار می‌کنم.

البته من در برنامه، از همان بچه‌هایی که آموزش دیده‌اند، استفاده می‌کنم تا نتیجه بهتری بگیرم و برنامه برای مخاطب دلنشین‌تر و جذاب‌تر جلوه کند.

برنامه‌ای برای بچه‌ها و با حضور بچه‌ها

# بیا با هم گپ بزنیم



زهره زمانی

روزنامه نگار



از طبقه همکف ساختمان شهدای رادیو، همه‌همه و شادی بچه‌ها به گوش می‌رسد، در ایام کرونا کمتر از حضور بچه‌ها در برنامه‌هایی که مخصوص خودشان تولید می‌شد، خبری بود ولی امروز صدای شادی و خنده چند بچه قد و نیم‌قد دبستانی گوش فلک را کر کرده است. آناهیتا، فاطمه و برادرش مهدی، سارینا، نرگس، سپیده و پرهام به همراه یکی از بازیگران حرفه‌ای عرصه تئاتر صحنه‌ای کودک (عباس قاصدزاده) پشت میکروفن‌ها نشسته‌اند و منتظرند برنامه را شروع کنند. با اشاره دست خانم یوسفی‌پور (تهیه‌کننده)، آناهیتا می‌گوید: «به نام آن‌که جان را فکرت آموخت» و این چنین ضبط قسمتی از برنامه «بیا با هم حرف بزنیم» در رادیو فرهنگ آغاز می‌شود؛ برنامه‌ای که در این گزارش گفت‌وگویی با دست‌اندرکاران آن داشتیم.

### روش‌هایی برای گفت‌وگو صحیح

منصوره کردی، مدیر گروه تاریخ و اندیشه رادیو فرهنگ به «قاب کوچک» می‌گوید: با توجه به این‌که برای داشتن دنیایی اخلاقی‌تر و مطلوب‌تر، نیازمند توانایی بالای گفت‌وگو با دیگران هستیم و با عنایت به این‌که ریشه این توانایی‌ها در آموزش به کودکان نهفته شده، برنامه‌ای با حضور کودکان در گروه تاریخ و اندیشه رادیو فرهنگ طراحی شد. در این برنامه با حضور یک کارشناس فلسفه و یک قصه‌گو، قصد داریم تفکر فلسفی (نقادانه)، روش‌های صحیح گفت‌وگو و تعامل با افراد جامعه را به آینده‌سازان جامعه اسلامی آموزش دهیم.

### جسمی ورزیده در کنار فکری خوب

فائزه رودی، کارشناس برنامه که دانشجوی دکترای فلسفه است و حدود ۱۶، ۱۷ سال است در حوزه فلسفه برای کودکان فعالیت دارد، عنوان می‌کند: در برنامه بیا حرف بزنیم با بچه‌ها، با محوریت تفکر نقادانه و فلسفه برای کودکان، گفت‌وگوهای فکری با آنها انجام می‌دهیم.

وقتی از او می‌پرسم هدف از این گفت‌وگوها چه می‌تواند باشد، می‌گوید: ما برای جسم خود، برنامه‌ریزی داریم، ورزش می‌کنیم، غذای خوب می‌خوریم تا سالم بمانیم و دنبال جسم ورزیده خوب به‌ویژه برای بچه‌های مان هستیم، مراقبیم که غذای خوب بخورند، ورزش بکنند و فعالیت بدنی داشته باشند ولی عموماً از فکر و ذهن‌شان غافل هستیم. ما در این برنامه همه تلاش‌مان را می‌کنیم تا بچه‌ها بتوانند فکر ورزیده داشته باشند و بعداً اگر پیگیر این مباحث بودند، بتوانند به این فکر کنند که چقدر خودشان می‌توانند در انتخاب‌های‌شان تصمیم بگیرند، همچنین بتوانند با کسی که مخالف فکر آنهاست، صحبت کنند، بدون آن‌که ناراحت بشوند، یا طرف مقابل را ناراحت کنند، تحمل نظر مخالف را داشته

باشند، بردباری و صبوری داشته باشند و در نهایت هم متفکری منصف باشند که برای خودش و برای دیگران و برای جامعه‌اش تصمیم‌های درست و منطقی بگیرند.

او ادامه می‌دهد: بچه‌ها با داستان ارتباط خوبی برقرار می‌کنند، برای همین ما هم از ابزار داستان برای انتقال پیام خود استفاده می‌کنیم. در این برنامه سعی داریم کار را با داستان و نمایشنامه پیش ببریم و موضوعاتی که قرار است برای بچه‌ها جا بیفتد که یاد بگیرند، در قالب داستان مطرح می‌شود و درباره موضوعی که در داستان گنجانده می‌شود، صحبت می‌کنیم.

### تفکر نقادانه برای بچه‌ها

مریم یوسفی‌پور، تهیه‌کننده برنامه بیا حرف بزنیم می‌گوید: این برنامه با هدف آموزش تفکر نقادانه به بچه‌ها تهیه می‌شود. تفکر نقادانه، موضوعی فرهنگی - اجتماعی است؛ موضوعی که همه ما با آن درگیر هستیم. خیلی اوقات اصلاً بلد نیستیم با هم به شکلی صحیح گفت‌وگو کنیم، بلد نیستیم با هم مذاکره کنیم و گفت‌وگو را به نتیجه برسانیم. معمولاً دو نفری که سر موضوعی اختلاف‌نظر دارند، وقتی با هم گفت‌وگو می‌کنند، یا به اختلاف و دعوا می‌رسند، یا از هم دلخور می‌شوند یا ناراحتی‌شان را به روی هم نمی‌آورند. هر چیزی درمی‌آید به جز این‌که به یک نتیجه دلخواه برسند.

این چیزی است که باید از کودکی به ما آموزش داده می‌شد. در حال حاضر مردم آگاه‌تر شده‌اند و علاقه‌مند هستند که نقص‌های خودشان در فرزندان‌شان اصلاح کنند. یوسفی‌پور ادامه می‌دهد: شبکه فرهنگ به عنوان شبکه‌ای که مسئولیت امور



یوسفی‌پور:

تفکر نقادانه

موضوعی

فرهنگی - اجتماعی

است؛ موضوعی

که همه ما با آن

درگیر هستیم.

خیلی اوقات اصلاً

بلد نیستیم با هم

به شکلی صحیح

گفت‌وگو کنیم،

بلد نیستیم با

هم مذاکره کنیم

و گفت‌وگو را به

نتیجه برسانیم



برای شنیدن بخشی از این برنامه کوارکد را اسکن کنید